

**CONSILIUL
AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE AUDIOVISUAL
COUNCIL OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@consiliuaudiovizual.md
http://consiliuaudiovizual.md

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@consiliuaudiovizual.md
http://consiliuaudiovizual.md

DECIZIA nr. 380
din 23 decembrie 2022

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „Exclusiv TV”, ca urmare a sesizării Asociației Obștești „Centrul pentru Jurnalism Independent”

În data de 25 noiembrie 2022, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova (în continuare – CA) a recepționat petiția nr. 52/CJI din 25.11.2022 din partea Asociației Obștești „Centrul pentru Jurnalism Independent”, prin care ultima susține că a fost informată de un consumator de servicii media, prin intermediul platformei T(V)E Privește!, despre un caz de nerespectare a legislației media audiovizuale de către serviciul media audiovizual de televiziune „Exclusiv TV”.

Astfel, CJI susține că la data de 21 noiembrie 2022, între orele 11:45–13:00, PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Exclusiv TV”, a difuzat producția cinematografică rusească „Физрук” (traducere: „Proful de sport”), cu subtitrare în limba română. Potrivit petiționarului, producția cinematografică menționată mai sus conține scene care reflectă consumul de narghilea, tutun, alcool, precum și executarea dansului din categoria striptease, iar protagonistul filmului admite permanent un vocabular trivial, vulgar, cuvinte indecente, care pot afecta dezvoltarea fizică, mintală sau morală a minorilor.

Petiționarul mai susține că producția cinematografică vizată a fost însoțită de semnul de avertizare „AP” (Acord Parental), astfel, conform pct. 131 lit. b) al Regulamentului privind conținuturile audiovizuale, programul vizat putea fi vizionat de către minorii în vârstă de până la 12 ani numai cu acordul părinților sau împreună cu familia. Prin urmare, a fost efectuată o clasificare eronată de către furnizor, care nu a putut asigura protecția minorilor, precum și informarea pertinentă și obiectivă a publicului cu privire la natura reală a conținutului filmului, punând în imposibilitate obiectivă reprezentantul legal al minorului să prevină expunerea acestuia unui pericol.

Astfel, CJI invocă faptul că la difuzarea producției cinematografice menționate supra, „Exclusiv TV” nu a ținut cont de criteriile de clasificare a programelor audiovizuale prevăzute la pct.130, pct. 131 lit. b) din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, art. 15 alin. (1) și alin. (6) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (în continuare – CSMA), art. 5 alin. (5) din Legea nr. 30 din 07.03.2013 cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației și pct. 4.1 din Condițiile de licența de emisie.

În contextul celor invocate, în conformitate cu prevederile art. 83 alin. (1), alin (3) lit. c), alin. (4) și art. 84 din CSMA, ale art. 9, art. 69 alin. (2) și art. 73 din Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018, AO „Centrul pentru Jurnalism Independent” solicită CA înregistrarea petiției și comunicarea numărului de înregistrare, dispunerea efectuării controlului privind circumstanțele de fapt semnalate, examinarea petiției și informarea petiționarului în termenele prevăzute de lege.

În temeiul prevederilor art. 83 alin. (2) din CSMA, precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, prin scrisoarea nr. 1714 din 28.11.2022, CA a solicitat PP „Exclusiv Media” SRL să prezinte înregistrările video ale filmului menționat în petiție și să-și

expună opinia referitor la cele invocate de Asociația Obștească „Centrul pentru Jurnalism Independent”.

La data de 19 decembrie 2022, prin scrisoarea nr. 730 din 16.12.2022, PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Exclusiv TV”, a comunicat CA următoarele: *„serialul „Физрук” este un serial de comedie. Mai mult ca atât este un serial care a fost apreciat foarte înalt cât de public, atât și de critici media. De exemplu, ziarul rus celebru „Афиша” i-a dat serialului caracteristica „гораздо более человечная и теплая, абсолютно развлекательная и ни на что не претендующая вещь для самой широкой аудитории”. Suntem absolut de acord cu aceasta caracteristica.*

Important e să observăm că serialul ridică multe probleme/subiecte cu care se confruntă adolescenții (bullying în școli, relațiile într-un colectiv de lucru, relațiile copiilor cu părinți, precum și trecerea copiilor la etapa de maturitate). În acest sens, un serial care reflectă situații sociale, aspecte problematice dar actuale pentru societate și totodată este lipsit de scene cu expresii „triviale și vulgare” nu poate fi nici interesant, nici actual, nici sincer.

În același timp toate scenele, care sunt criticate de autorul petiției nu sunt cu conținut excedent de comportament vulgar sau limbaj licențios și nu poate afecta grav dezvoltarea minorilor. Bazându-ne pe prevederile p. 107 al Regulamentului privind conținuturile audiovizuale, este interzisă difuzarea de programe care pot afecta grav dezvoltarea fizică, mintală sau morală a minorilor, în special programele care conțin pornografie, violența exagerată sau limbaj licențios. Secvențe sau difuzarea celor menționate de legislația menționată, în serialul „Физрук” nu se regăsesc.”

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. c) din CSMA, CA a supus controlului serviciul media audiovizual de televiziune „Exclusiv TV” prin prisma celor invocate de AO „Centrul pentru Jurnalism Independent”.

În acest sens, este de menționat că, în conformitate cu art. 75 alin. (1) lit. c) din Codul Administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018, petiția trebuie să conțină obiectul și motivarea acesteia. Astfel, petiționarul nu a indicat temeuri esențiale, și anume intervalul de timp concret al scenelor din film, care ar afecta dezvoltarea fizică, mintală sau morală a minorilor, ci doar a specificat, în mod general, unele aspecte sesizate de un consumator de servicii media.

Astfel, a fost supusă monitorizării întreaga producție cinematografică difuzată la data de 21 noiembrie 2022, în intervalul de timp 11:28-13:00.

Rezultatele monitorizării au atestat că la data de 21.11.2022, începând cu ora 11:28, serviciul media audiovizual de televiziune „Exclusiv TV” a difuzat 3 episoade din filmul serial de comedie „Физрук”, de producție rusească, care a fost însoțit de semnul de avertizare AP (Acord Parental), cu subtitrare în limba română.

În conformitate cu art. 15 alin. (7) din CSMA, *„programele audiovizuale susceptibile de a afecta dezvoltarea fizică, mintală sau morală a minorilor pot fi difuzate în serviciile media audiovizuale liniare numai dacă vizionarea acestora este restricționată printr-un sistem cu acces condiționat.”* Totodată, pct. 130 din Regulamentul nr. 63/2021 privind conținuturile audiovizuale prevede: *„Responsabilitatea clasificării programelor și respectarea rigorilor în funcție de programele clasificate revine furnizorilor de servicii media liniare și neliniare.”*

Prin urmare, furnizorul de serviciul media audiovizual „Exclusiv TV” a clasificat acest serial ca program care poate fi vizionat de minori în vârstă de până la 12 ani numai cu acordul părinților sau împreună cu familia, menționând acest fapt la începutul programului, la fel, este de menționat că acesta a fost însoțit de un mesaj care atenționează consumatorul că consumul excesiv de alcool dăunează grav sănătății.

Totodată clasificarea programelor audiovizuale se întemeiază pe următoarele criterii prevăzute la pct. 129 din Regulamentul nr. 63/2021 privind conținuturile audiovizuale, și anume:

„a) numărul și natura scenelor violente, precum și caracterul gratuit sau indispensabil al acestora, raportat la genul și subiectul programului;

b) prezența violenței și rolul acesteia în rezolvarea problemelor;

- c) modalitatea de tratare prin imagini/sunet a scenelor de violență, tipul de plan/sunet utilizat, realismul reprezentării, rolul imaginii/sunetului în a genera frică ori angoasă;*
- d) contextul în care este prezentat consumul de droguri și alcool;*
- e) numărul și natura scenelor de nuditate, modul de reprezentare a actului sexual;*
- f) psihologia personajelor și reperele morale pe care acestea le oferă copiilor sau adolescenților;*
- g) tipologia eroilor, scopul acțiunii acestora, gradul de recurgere la violență;*
- h) prezența și rolul minorilor în scene de violență;*
- i) prezentarea femeii în ipostaze degradante;*
- j) numărul și intensitatea scenelor de violență casnică;*
- k) calitatea și tipologia limbajului;*
- l) genul sau tema programului.”*

Conținutul producției cinematografice nu include scene de violență fizică, limbaj și gesturi indecente, precum și cele de pornografie sau violență nejustificată, susceptibile de a afecta dezvoltarea fizică sau morală a minorilor.

Episoadele monitorizate din filmul serial difuzat, tratează subiectele din perspectiva drepturilor și a intereselor minorilor, drept urmare, prezentând unele scene în mod ironic și sarcastic, nu se face abuz de alcool, cu atât mai mult nu se încurajează consumul de băuturi spirtoase și nu se influențează minorul de a consuma.

Secvențele prezentate în film ar putea fi încadrate în categoria producțiilor audiovizuale care pot fi vizionate de copii în vârstă de până la 12 ani numai cu acordul sau împreună cu părinții ori familia.

Este de specificat, că legislația audiovizuală în vigoare, în scopul respectării interesului superior al copilului, interzice difuzarea programelor audiovizuale susceptibile de a afecta dezvoltarea fizică, mintală sau morală a minorilor, în special a celor ce conțin scene de violență gravă, care poate duce la leziuni grave sau deces, conținutul, care conține acte sexuale, consumul de droguri sau abuzul de alcool. Prin urmare, episoadele suspuse controlului nu au conținut scenele enumerate supra.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, **Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova**

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „Exclusiv TV”. (PRO (5) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, O. DABIJA, E. RÎBCA și L. TUREA.)

2. A respinge petiția Asociației Obștești „Centrul pentru Jurnalism Independent” nr. 52/CJI din 25.11.2022. (PRO (5) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, O. DABIJA, E. RÎBCA și L. TUREA.)

3. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (15) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, prezenta decizie poate fi contestată în ordine de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării acesteia, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile.

4. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția control servicii media audiovizuale.

5. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU